

Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Holstein vil give mig Medhold i disse Betragtninger.

Ved en anden Fremgangsmaade vilde man ikke opnaa det, som det er Meningen at opnaa, nemlig at begrænse Offentligheden, i Modsætning til hvad Forholdet har været i Henckel-Affæren. Det vilde betyde en meget stor Udvidelse af Offentlighedsprincippet, hvis Offentligheden oven i Købet skulde udstrækkes til den Virksomhed, som ellers udføres af Stadsadvokaten. Jeg tror, at vi, som er Tilhængere af Offentlighedsprincippet, vilde beklage dette; thi det vilde være et Dødsstød mod Offentligheden, hvis det skulde komme til, at alt det, der fremkommer under saadanne store Affærer, skulde fremdrages for Offentligheden, ogsaa naar det var af ganske privat Natur. Det er nok, at det, der vedrører det kriminelle Forhold, det, der vedrører det offentlige, kommer frem. Vi skal ikke have en retslig Institution, hvorigennem man laver Skandale ved at slynge den Slags Sager mange Forhold, som ikke har nogen som helst Interesse for Offentligheden, og de skal ikke frem paa den Maade.

Jeg haaber, at der, naar Sagen om Landmandsbanken er blevet undersøgt færdig — og den vil blive undersøgt grundigt — vil komme en fuldstændig Indberetning fra den nedsatte Kommission. Denne Indberetning kommer afflere forskellige Grunde, deri er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Holstein, dels af social-økonomiske, dels af socialpolitiske Grunde, dels ogsaa for at sige: Her har der vist sig noget, der maaske ikke er kriminelt, men som viser, at det er nødvendigt at faa vor Aktielov, vor Banklov, vor Straffelov forandret. En Indberetning af den Art vil Kommissionen komme med, men selvfølgelig ikke en Indberetning om rent private Forhold, man har opdaget, Forhold, som ikke vedrører Offentligheden. Er der derimod noget, som vedrører Offentligheden, fordi den har tabt store Penge, Millioner, paa en Mand, vil selvfølgelig alt, hvad der har været Grunden dertil, komme frem: Men hvad der saaledes skal komme frem, det maa vi overlade til Kommissionen at bestemme, og naar vi saa har set, hvad den mener skal komme frem, kan vi kritisere det, saa er Tiden for det ærede Medlem Hr. Holstein og mig til at sige, at vi synes, det offentliggjorte Materiale burde have været lidt mere udtømmende.

Jeg synes, vi skal tage Sagen paa følgende Maade: Vi har sat tre Mænd, til hvem der næres Tillid fra alle Sider, til

at undersøge Sagen; lad nu dem komme med deres Indberetning, og lad os saa kritisere. Men vi kan ikke komme med en stykkevis Udskilning af denne Sag, hele Sagen maa ses i sin Sammenhæng. Hvis Materialet i denne Sag kom frem brudstykkevis, vilde vi opnaa derved at ødelægge en Mængde Mennesker grundet paa en Handling, som, isoleret set, vil fremkalde et saadant Indtryk, at den vil ødelægge den paagældende, medens samme Handling, naar vi ser den i Sammenhæng med, hvad der hænger sammen dermed, ikke vilde have nogen som helst Virkning.

Det ærede Medlem Hr. Holstein sagde: Ja, men vi har intet Præcedens her. Jeg synes, det ærede Medlem og jeg skulde gratulere hinanden med, at vi intet Præcedens har, og jeg haaber ogsaa, det bliver sidste Gang, at vi skal behøve at bruge denne Fremgangsmaade. Det, der her sker, er en Fravigelse fra de almindelige Retsprincipper netop for at faa denne Sog undersøgt til Bunds, og jeg har sagt, at hvis jeg er Justitsminister til den Tid, skal man ikke faa Grund til at klage over, at Offentligheden ikke faar tilstrækkelig Besked. Men lad nu de tre Mænd, som jeg tør sige at alle har Tillid til, undersøge Sagen og komme med Indberetning, og lad os ikke tage enkelte Ting ud.

Jeg har tidligere udtalt min Paaskønnelse af den mandige Maade, hvorpaa det ærede Medlem Hr. Borgbjerg oprindelig fremsatte sin Paastand i Form af en ganske bestemt Sigtelse. Jeg refererede Samtalen, som fandt Sted mellem os. Jeg nævnte det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Udtalelse: Udenrigsministeren har rettet Ordet „og“ til „eller“, men det er ikke rigtigt, thi det, som det drejer sig om, er henholdsvis Salg før og Køb efter Erklæringens Udstedelse. Man plejer ellers, sagde det ærede Medlem, at bruge Vendingen „Køb og Salg“, men jeg bruger ikke det Ord, jeg bruger udtrykkelig „Salg før og Køb efter“, det er det, det kommer an paa. Og vi skal nok faa at se under Undersøgelsen, at det er rigtigt. Jeg spurgte det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, om han ikke vilde opgive sin Bagmand; jeg syntes ikke, Fru Nina Bang skulde være den eneste til at staa med Ansvar. Det, Fru Nina Bang opgav, at hun havde fra sin Bagmand, var, at der i 1916 var spekuleret, men Paastanden om, at denne Spekulation staa i Forbindelse med Erklæringen af 11. Juli 1916, har det ærede Medlem Hr. Borgbjerg det fulde Ansvar for. Jeg henstiller derfor til det ærede